

ТҰРҒЫНДАР МІНДЕТТІ ӘЛЕУМЕТТІК МЕДИЦИНАЛЫҚ САҚТАНДЫРУ ТУРАЛЫ НЕНІ БІЛУГЕ ТИІС?

I. Сізге міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру туралы нені білу қажет:

Медициналық сақтандыру көптеген елдерде халық үшін, сонымен бірге жұмыс берушілер үшін денсаулық сақтау жүйесінің тиімді модельдерінің бірі ретінде танылған.

Ол азаматтарға медициналық көмекті кеңінен алуға мүмкіндік береді.

Қазіргі уақытта 16 еуропалық мемлекетте, сонымен бірге Түркия мен Жапонияда міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру (МӘЛМС) жүйесі қолданылуда. Дәл осы елдердің медицинасы қазіргі уақытта жоғарғы деңгейде және адамдардың өмір сүру ұзақтығы да жоғары - 80-85 жасқа дейін.

МӘЛМС-тің тиімділігі денсаулықты сақтау үшін мемлекет, жұмыс беруші және азаматтың өзі де жауапты болатынына негізделеді.

Бұл ретте мемлекет мынадай міндеттерді өзіне алады:

* мемлекеттің барлық азаматтарына **медициналық көмектің негізгі ең төменгі пакетін** немесе тегін медициналық көмектің кепілдік берілген көлемін ұсыну. Қазақстанда мұндай көмекті 17 млн. адам немесе мемлекеттің барлық тұрғындары ала алады.

* азаматтардың МӘЛМС шеңберінде ұсынылатын медициналық көмекті алуы үшін **экономикалық белсенді емес тұрғындарға Медициналық сақтандыру қорына жарналарды жүзеге асыру.**

Қазақстанда экономикалық белсенді емес тұрғындар саны шамамен 10 млн. адамды құрайды. Бұл балалар, егде жастағы адамдар, көп балалы аналар, жүкті әйелдер, жұмыс істемейтін мүгедектер және т.б.

Жұмыс берушілер сонымен бірге өз жұмыскерлерінің денсаулығына қамқор болуға тиіс, себебі дені сау және өнімді еңбек ресурстары - кез-келген кәсіпорынның табыстылығының кепілі. Сондықтан барлық МӘЛМС қолданылатын барлық елдерде жұмыс берушілер медициналық сақтандыру жүйесін еңбекақы төлеу қорынан 3%-дан 15%-ға дейін мөлшері құрайтын жарна енгізеді.

Қазақстан кәсіпорындарында қазіргі уақытта 5,6 млн-нан астам адам еңбек етеді, олар үшін МӘЛМС жарналарын жұмыс берушілер жүргізеді.

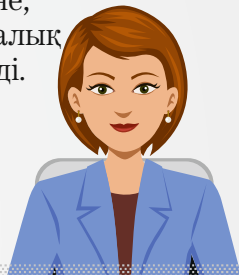
Жұмыс істейтін азаматтар, егер олар нақты бір кәсіпорында жұмыс істейтін болса немесе өздерінің жеке ісі болса, өздерінің табыстарынан

аударатын болады. Әлемдік практикада егер азаматтар жалдамалы жұмыскерлер болса, онда олардың аударым көлемі еңбекақыдан 1%-дан 8,2%-ды құрайды, ал егер жеке кәсіпкер болса, онда өзі көрсеткен кірістен (ең төменгі еңбекақыдан төмен болмауға тиіс) 7%-дан 15,5%-ды құрайды.

Барлық аударымдар мен салымдардың бірыңғай қорға шоғырландырылуы осы елдерге қаражатты мақсатқа сай пайдалануды, ұсынылатын медициналық көмек түрін кеңейтуге және оның сапасын арттыруға және ең негізгісі - жарна төлеушілердің алдында денсаулық сақтау жүйесінің есеп беруін қамтамасыз етті. Осы шарттар медициналық сақтандыру жүйесінің тиімділігін қамтамасыз етті және Қазақстанның сол жүйені таңдауына негіз болды.

МӘЛМС жүйесі Қазақстан Республикасында 2017 жылдан бастап енгізіледі және Қазақстан Республикасының барлық сақтандырылған азаматтарының жынысына, жасына, әлеуметтік дәрежесіне, тұрғылықты жеріне және табысына қарамастан медициналық және дәрілік көмекке тең қол жетімділікке кепілдік береді.

II. Медициналық сақтандырудың Жаңа жүйесі сізге не береді?

* Емделудің қолжетімділігі

Сіз кез-келген мемлекеттік және мемлекеттік емес клиникаларда медициналық көмек ала аласыз. Бұл жерде Сізге медициналық көмектің барлық түрлері көрсетіледі (дәрігердің қабылдауынан бастап, жан-жақты зерттеулер мен қымбат операцияларға дейін). Мұнда кеткен шығындарды Қор төлейді.

* Сапалы медициналық көмек

Қор медициналық ұйымдарды іріктеуді өзі қадағалайды. Әр клиника Сізге жоғары білікті медициналық көмек көрсетуге мүдделі болады, себебі Қор ауруханаларға және емханаларға көрсеткен сапалы медициналық қызмет үшін қаражат төлейді және олардың көрсетілуін қатаң бақылайтын болады.

* Тегін және қол жетімді дәрі-дәрмектер

Сіздің мемлекет белгілеген ауру түрлері бойынша дәрілік заттарды тегін алуға құқығыңыз бар. Сіз бұл дәрілік заттарды еліміздің кез-келген дәріханаларынан ала аласыз және олар бұл дәрілердің сапасы мен қауіпсіздігіне жауапты. Қор дәріхана қызметтеріне ақы төлеуді өз міндетіне алады.

*** Сіздің құқығыңыз бен мүддеңіздің қорғалуы**

Егер Сіз емделген кезде емнің сапасы төмен болса немесе сізді емдеуден бас тартып жатса, онда Сіз Қорға жүгіне аласыз, Қор Сіздің құқығыңыз бен мүддеңізді қорғай алады. Сіздің өтінішіңіз бойынша тексерулер жүргізіп, шаралар қолданылады.

*** Өз денсаулығыңыз жайында толық мәлімет ала аласыз**

жаңа электронды денсаулық сақтау жүйесі ұйымдастырылатын болады, осының шеңберінде Сіздің жеке кабинетіңіз болады. Бұл жерде Сіздің емханаға келгеніңіз, стационарда емделгеніңіз, зерттеулер қорытындысы, анализдеріңіз, дәрігерлердің қорытындысы мен ұсыныстары туралы барлық ақпараттар болады.

III. Сіз қандай медициналық көмек түрлерін ала аласыз?

1. Барлық азаматтар үшін:

- * Жедел жәрдем және санитариялық авиация;
- * Әлеуметтік маңызы бар аурулар және жедел жағдайлар кезіндегі медициналық көмек;
- * Профилактикалық егулер;
- * Амбулаториялық-дәрілік қамтамасыз ету арқылы амбулаториялық-емханалық көмек (2020 жылға дейін).

2. Сақтандырылған азаматтар үшін: (МӘЛМС шеңберіндегі медициналық көмек)

*** Амбулаториялық-емханалық көмек:**

- емханадағы емдеу;
- дәрігерлердің қабылдауы;
- зертханалық қызметтер;
- диагностика және манипуляциялар

*** Стационарлық көмек** - жоспарлы тәртіпте ауруханаларда емдеу;

*** Стационар алмастырушы көмек** - күндізгі стационарда ем қабылдау;

- * **Жоғары технологиялық медициналық қызметтер** - күрделі және бірегей медициналық технологияларды пайдалану арқылы орындалатын медициналық көмек;
- * **Дәрімен қамтамасыз ету** - амбулаториялық-емханалық көмек көрсету кезінде;
- * **Мейіргерлік күтім** - басынан кешкен аурудың салдарынан өз-өзіне қызмет көрсетуге мүмкіндігі жоқ, бөгде адамдардың тұрақты күтімін немесе қарауын қажет ететін адамдар;
- * **Паллиативті көмек** - емдеуге келмейтін, өміріне қауіпті және ағымы ауыр аурулары бар пациенттердің өмір сүру сапасын адам үшін мүмкін болатын ең жоғары қолайлы деңгейде қолдау.

3. Сақтандырылмаған азаматтар үшін:

- * Жедел жәрдем және санитариялық авиация;
- * Әлеуметтік маңызы бар аурулар (онкологиялық аурулар, туберкулез, қант диабеті және т.б.) және жедел жағдайлар кезіндегі медициналық көмек;
- * Профилактикалық егулер.

IV. Қалай МӘЛМС қатысушысы бола аласыз?

Егер Сіз немесе жұмыс берушіңіз міндетті әлеуметтік сақтандыру қорына тұрақты түрде аударым жасап отырсаңыз, онда сіз бұл бағдарламаның қатысушысы болып табыласыз.

Сонымен бірге, объективті себептерге байланысты жұмыс істей алмайтын азаматтар да МӘЛМС қатысушысы бола алады. Олар үшін салымдарды мемлекет жүзеге асырады.

V. Сіздің салымдарыңыздың мөлшері қандай болуы керек?

Егер Сіз жұмыскер болсаңыз,

онда Сіз жұмыскер ретінде 2019 жылдан бастап айлық еңбекақыдан 1% төлей бастайсыз, ал 2020 жылдан - 2%.

Мысалға, еңбек келісімшартына сәйкес белгіленген және аударылатын Сіздің еңбекақыңыз 50 000 теңгені құрайтын болса, онда жұмыс беруші Сіз үшін 2017 жылы 900 теңгені аударуы қажет, ал Сіз 2019 жылдан бастап айына 450 теңге сомасында аударасыз.

Жұмыскердің аударымдары жеке табыс салығынан шегеруге жатқызылады.

Егер Сіз жеке кәсіпкер болсаңыз,

онда 2017 жылы ай сайын әлеуметтік медициналық сақтандыру Қорына Сіздің табысыңыздан 2% аударылуы қажет. 2018 жылы — 3%, 2019 жылы — 5%, 2020 жылдан — 7%.

Мысалға, Сіздің ай сайынғы табысыңыз жеке кәсіпкер ретінде 100 000 теңге болсын. Қорға аударым 2000 теңгені құрайтын болады.

Мемлекет Сіз үшін төлейді, егер Сіз

- * Ұлы Отан соғысына қатысушы, мүгедек;
- * жұмыс істемейтін мүгедек;
- * зейнеткер;
- * «Алтын алқа», «Күміс алқамен» марапатталған немесе бұрын «Ардақты ана» атағын алған, сондай-ақ I және II дәрежелі «Ана даңқы» ордендерімен марапатталған көпбалалы аналар;
- * жұмыс істемейтін жүкті әйел, сондай-ақ бала (балалар) үш жасқа толғанға дейін оны (оларды) тәрбиелеп отырған жұмыс істемейтін тұлға;
- * баланы (балаларды) тууға, жаңа туған баланы (балаларды) асырап алуға байланысты, бала (балалар) үш жасқа толғанға дейін оны (оларды) күтіп-бағу бойынша демалыста жүрген тұлға;
- * бала;
- * интернат ұйымдарында білім алатын және тәрбиеленетін адам;
- * техникалық және кәсіби, орта білімнен кейінгі, жоғары білім, сондай-ақ резидентура нысанындағы жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарында күндізгі оқу нысанында оқитын адам;
- * жұмыссыз ретінде тіркелген адам;
- * соттың үкімі бойынша жазасын сот-атқарушылық жүйе мекемелерінде (пенитенциарлық) өтеп жүрген адам (ең төменгі қауіпсіздік мекемелерін қоспағанда);
- * уақытша ұстау изоляторында және тергеу изоляторында ұсталатын адам.

Әскери қызметшілер, арнайы мемлекеттік органдардың және құқық қорғау органдарының қызметкерлері және басқалар жарналардан босатылған, бірақ олардың медициналық көмек алуға құқығы бар.

Егер сіз жұмыссыз болсаңыз:

онда Сізге жергілікті жұмыспен қамту орталығына өтініш білдіру қажет және олар сізге жұмысқа орналасу жолдарын ұсынады. Егер сізге қолайлы жұмыс болмаса, онда сізді жұмыссыз ретінде тіркейді. Бұл жағдайда сіз үшін салымды мемлекет төлейді.

**МІНДЕТТІ ӘЛЕУМЕТТІК МЕДИЦИНАЛЫҚ САҚТАНДЫРУ ЖҮЙЕСІ СІЗДІҢ
ДЕНСАУЛЫҒЫҢЫЗҒА КЕПІЛ БОЛА АЛАДЫ!**